

Кожна нація, кожен народ, навіть кожна соціальна група має свої звичаї, що виробилися протягом багатьох століть і освячені віками.

Звичаї народу – це ті прикмети, по яких розділяється народ не тільки в сучасному, а і в його історичному минулому.

Наш великий поет Тарас Шевченко, звертаючись до України, як до матері, що вічно страждає, питається

Чи ти рано до схід-сонця

Богу не молилась?

Чи ти діточок непевних

Звичаю не вчила

Як бачимо з цих слів Шевченка, не вчити своїх дітей звичаїв – це такий же великий гріх для матері, як і гріх не молитися Богові.

Сценарій весільного обряду «Короваю раю, я тебе вбираю» розкриває особливості проведення весілля в наших селах, зокрема вбиранню короваю. Цей процес весь час супроводжується піснями, які записані від жительки села Острівці Затірки Катерини Григорівни, 1936 року народження. Цей обряд відтворений гуртківцями Любахівської загальноосвітньої школи під керівництвом Ткачук Марії Борисівни.

На сцені мати і дочка прибирають хату.

Входить чоловік.

Мати:

А добре, Гаврило, що ти прийшов. І-ди-но принеси дрова та вибирай найкращі сухіші полінця, бо скоро мають прийти коровайниці, треба витопити піч.

Батько іде на двір і приносить дрова. Аж ось чути тупіт ніг у сінях, ідуть коровайниці. Заходять (з вузликами у руках) одна із них запитує:

- А чи не передумали господарі коровайниць запрошувати?

Мати і батько відповідають:

- Ні, не передумали, ласкаво просимо до хати.

Жінки говорять:

- Дозвольте благословити?

Вашому дитяті весілля почати!

Потім починають співати коровайницьку пісню:

Дозволяємо!

Ой у садочок-виноградоньку

Ровивається зілля

То у нашої Галиноньки молоденької

Починається весілля.

Начинає:

А далі знову співають.

Чи є тут Гальоччині сестриці,

Ой нехай помиють коровайниці ручиці.

Три Галині сестриці приносять миску з водою і кланяються коровайницям.

А мати подає рушник.

А потім старша коровайниця каже:

- Щоб довго часу не гаяли, почнемо коровай готувати.

А чи є у вас мука?

Мати:Є.

Старша коровайниця:

- Так давайте ж!

А де ж ваші ночви, господине?
Мати відказує:
На печі , щоб вдалися пишні калачі.

Жінки ставлять біля столу ослін, застеляють рушником.
Коли в діжку на ночви сіють принесену муку, то співають:

Ой пшениця моя яра
Ти сім літ в стозі стояла(2)
Поки цього короваю дождала.

Починають місити тісто, цей процес супроводжується піснями:

Пшеничне тісто
Покотилось через місто
Через місто, через ринок та на зелений барвінок.

Коровай замішено. Ліплять з муки шишки та пташки.
Пташки до пари приліплюють до короваю і
говорять слова:

-Дай Боже, щоб наші діти в парі були!

Коли повинні коровай садити в піч, тоді вони кличуть
чоловіка і дають йому прозвище: кучерявий.

Коровайниці йому кажуть:

-Кучерявий! Вимети піч, да посади наш коровай.

Кучерявий вимітає і разом з коровайницями співає:

-Кучеравий піч вимітає
Верм'янка у піч заглядає
В щасливому місті
Короваю сісти.

Садовлять коровай разом кучерявим,
Кучерявий кричить:
-Жінки до діжі!

Жінки беруть діжу, в якій творили коровай, носять її по своїй хаті, піднімають вище і б'ють нею три рази в стелю і співають:

-Ой, піч на стовпах
Та діжу носять на руках
Наша пече, наша пече,
Нам коровай спече.

Потім говорять хором:

-Та цілуйтеся, та милуйтеся коровайниці!
Коровайниці обнімають та цілують кучерявого.

Поки печеться коровай, давайте будемо робити квіти. Коровайниці співають,(роблять квіти)

На столі купці стоять
Червоні квіти держать
Ходімо їх купувати,
Коровай вбирати.

Старша коровайниця
На піч заглядай же
Щоб піч не шмалила
Короваю не спалила.

Старша коровайниця відповідає:

Коровайниці, дружки
Позичте подушки
Під припічком лягти
Коровай стерегти.

Жінки роблять квіти.

Старша коровайниця говорить:

Наш коровай уже спікся!

Потім обережно виймають хліб, несуть його на стіл! І співають:

Ой гарний коровай наш вдався
Ой у полі овес наш рясний,
А вашої молодії коровай красний
Овес рясний, бо з віночком
Коровай красний, з квіточками.

Коли поставили коровай на стіл, одна із коровайниць каже:

-Благословіте батько і мати коровай вбирати.

Батько і мати відповідають:

-Хай Бог благословить вас і ми благословляємо.

Коли коровай вбирають, співають:

(засвітили свічку, поставили в хліб.)

Короваю раю
Я тебе вбираю
То в ружу, то в м'яту,
То в рожеві квіти.
Щоб любились діти
Щоб любились та кохались
Щоб з них люди не сміялись.

Коли коровай вбирано, коровайниці співають до господарів:

-Чи єсть в цьому домі господар
Нехай викупить від коровайниць коровай.
Нехай викотить бочку медочки, вина дві
Нехай викупить коровай цей собі.

Під припічком льон-льон

Коровайниць вон-вон
А в сінах лопати
В кожної своя хата.

Господар дому кладе гроші на вино і запрошує
всіх до столу:

-А ну файні молодички, а швиденько за стіл. Ось
вам під мед горілочка.

А ну, мати, неси закуску.

Помолились сіли за стіл.

Мати говорить до дочки:

-Бажаю тобі, доню, щастя, здоров'я і много літ.
Щоб ти була дужа, як вода, багата, як земля,
І червона, як калина і всьому родові мила.

Тоді молода встає, підходить на край сцени,
вклоняється всім присутнім в залі і каже:

-Просили батько і мати і я вас прошу на моє
весілля.